

กระทู้ถามที่ ๓๕๘ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๘ กรกฎาคม ๒๕๔๔

เรื่อง ประโยชน์ของลูกมะเกลือและตะโก

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ดังต่อไปนี้

ลูกมะเกลือและตะโกนอกจากจะรักษาโรคพยาธิ และทำเป็นยาปราบศัตรูพืชแมลงต่างๆ ได้แล้ว มะเกลือและตะโกยังสามารถนำไปย้อมแห อวน ดาข่าย ยอ ฯลฯ ซึ่งในสมัยโบราณจะใช้พืชสมุนไพร หรือต้นไม้ในการดำรงชีวิต นำภูมิปัญญาชาวบ้านมาประยุกต์ใช้ให้เกิดคุณค่า และประหยัดค่าใช้จ่าย แสดงถึงภูมิปัญญาของคนไทยในอดีตที่มีให้เห็นอยู่ในปัจจุบันนี้ จึงขอเรียนถามว่า

๑. ประโยชน์จากการที่ชาวบ้านในอดีตนำมะเกลือและตะโกมาย้อมผ้า ย้อมแห ย้อมยอ ย้อมอวน และเครื่องใช้ต่างๆ ให้เกิดความทนทานเป็นภูมิปัญญาของคนไทย มีข้อเท็จจริงเป็นอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. ขอให้ค้นคว้าและวิเคราะห์ว่าจะต้องใส่สารเคมีตัวใดลงไปผสมกับมะเกลือและตะโกหรือไม่ อย่างไร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการย้อมและคงทน ขอทราบรายละเอียด

๓. ยางตะโกยางมะเกลือมีความคงทนในการรักษาเนื้อไม้ เนื้อผ้า ใช้ทาโลหะต่างๆ จะเกิดผลดีมีคุณภาพอย่างไร มีการวิเคราะห์ วิจัยไว้ หรือไม่ ถ้ายังไม่มีจะขอให้ทำการวิเคราะห์ วิจัย เพื่อจะได้รู้คุณประโยชน์สามารถใช้ได้จริงตามที่ราษฎรร้องขอไม่ต้องสั่งสั่งจากต่างประเทศ และเป็นสินค้าส่งออก เพื่อลดดุลการค้า การชำระเงิน แก้ววิกฤตเศรษฐกิจของชาติโดยเร็วจะได้หรือไม่ ถ้าไม่ได้เพราะเหตุใด ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

นิยม วรปัญญา

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคไทยรักไทย

จังหวัดลพบุรี

คำตอบกระทู้ถามที่ ๓๕๘ ร.

ของ นายนิคม วรรณัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดลพบุรี
เรื่อง “ประโยชน์ของลูกมะเกลือและตะโก”

ข้าพเจ้า นายสุริยะ จีรุงเรืองกิจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ดังนี้

๑. ลูกมะเกลือและลูกตะโก รวมทั้งลูกไม้ป่าอีกหลายๆ ชนิด นอกจากใช้เป็นสมุนไพรรักษาโรค ประกอบอาหาร และใช้ประโยชน์ในวิถีชีวิตประจำท้องถิ่นของไทยเรามาตั้งแต่โบราณกาล ยังสามารถใช้ย้อมแห อวน สวิง ยอ สายเบ็ด ตาข่ายดักปลา และจากการสอบถามเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ยังทราบว่า ยางของลูกมะเกลือและตะโกจะซึมเข้าไปอยู่ในเนื้อผ้า แห อวน สวิง และเครื่องใช้ดังกล่าว ทำให้เกิดความทนทาน และยังสามารถป้องกันการยุ่ยจากน้ำได้ดี ที่สำคัญยิ่งยังคงใช้ย้อมฝ้าย ย้อมไหมสำหรับทอผ้า กระจายอยู่ตามท้องถิ่นต่างๆ ในประเทศไทย แต่นับวันจะลดน้อยลงไป เพราะสีเคมีได้เข้ามาแทนที่และใช้สอยกันอย่างแพร่หลาย จนเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและเสียเปรียบดุลการค้า

และที่สำคัญสีเคมีดังกล่าวได้ขยายตลาดไปสู่ชนบทอย่างรวดเร็วและกว้างขวางจนทำให้เกิดมลภาวะกับแหล่งน้ำที่ใช้สอยในการเกษตรและดื่มกินจนเป็นกระแสแรงค้ำสิ่งแวดล้อมโลกเพราะสีเคมีและสารเคมีที่ใช้กันอยู่นั้นมีส่วนก่อให้เกิดมลภาวะ และก่อให้เกิดโรคมะเร็งในกลุ่มคนที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ได้ตระหนักถึงปัญหาในเรื่องนี้ กอปรกับกระแสความนิยมสีเขียวธรรมชาติ จึงได้เริ่มงานด้านการค้นคว้าทดลองการย้อมสีธรรมชาติควบคู่กับการส่งเสริมและฝึกอบรม ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๘ เป็นต้นมา และในส่วนสมุนไพรที่ใช้ในการอบรมนี้มี “ลูกมะเกลือและตะโก” รวมอยู่เป็นส่วนสำคัญ และเป็นสีที่มีคุณภาพดีที่สุดในกลุ่มสีธรรมชาติด้วยกัน เป็นสีที่ได้จากผลของต้นไม้ได้ตามฤดูกาล ไม่ต้องตัดหรือทำลายต้นไม้มาช้ย้อม

๒. จากการค้นคว้าและวิเคราะห์ มีสารเคมีที่ใส่ลงไปผสมกับมะเกลือและตะโกได้ดังนี้ คือ

- ๒.๑ โซดาแอสหรือน้ำปูนขาว : เพื่อช่วยในการดูดซึมสีให้ดีขึ้น
- ๒.๒ น้ำสับนิมเหล็ก : เป็นตัวช่วยให้สีเข้มขึ้น
- ๒.๓ น้ำยาย้อมทับ (สีไวเจน) : เพื่อให้สีติดทนทานยิ่งขึ้น

๓. ยางมะเกลือและยางตะโกสามารถรักษาเนื้อผ้าให้มีคุณภาพคงทนขึ้น สำหรับการรักษาเนื้อไม้และการใช้ทาโลหะต่างๆ นั้น ยังไม่มีการวิเคราะห์หวัจย ซึ่งจะได้ทำการวิเคราะห์หวัจยในส่วนที่เกี่ยวข้องในโอกาสต่อไป และยังมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะได้ประสานการวิเคราะห์หวัจยต่อไป